

2025

**VI Всеукраїнська науково - практична
конференція здобувачів вищої освіти
та молодих учених**

**«Фінансово-економічні
механізми розвитку
підприємництва: теоретичний
та практичний аспекти»**

27 листопада 2025 р.

Український державний університет науки і технологій
Кафедра управління фінансами, облікової аналітики
та моніторингу бізнесу
27.11.2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Інститут модернізації змісту освіти

Український державний університет науки і технологій

ХНУ ім. В.Н. Каразіна

Державний університет «Київський авіаційний інститут»

НТУ «Дніпровська політехніка»

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Збірник матеріалів

***VI Всеукраїнської науково - практичної конференції здобувачів вищої
освіти та молодих учених***

**«Фінансово-економічні механізми розвитку підприємництва:
теоретичний та практичний аспекти»**

27 листопада 2025 р.

м. Дніпро

Посвідчення УКРІНТЕІ про реєстрацію проведення заходу №345

УДК 330.111.66:316.422

Фінансово-економічні механізми розвитку підприємництва: теоретичний та практичний аспекти: Збірник матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених (27 листопада 2025 р.). – Дніпро: УДУНТ, 2025. – 181 с.

У збірнику містяться матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Фінансово-економічні механізми розвитку підприємництва: теоретичний та практичний аспекти» (27 листопада 2025 р.). Для науковців, викладачів, фахівців-практиків, студентів економічних спеціальностей.

Організаційний комітет конференції:

Божанова О.В., к.е.н., доцентка, декан факультету економіки і менеджменту Українського державного університету науки і технологій, м. Дніпро

Мушнікова С.А., д.е.н., професорка, професорка, завідувачка кафедри управління фінансами, облікової аналітики та моніторингу бізнесу Українського державного університету науки і технологій, м. Дніпро

Аберніхіна І.Г., к.е.н., доцентка, доцентка кафедри управління фінансами, облікової аналітики та моніторингу бізнесу

Прохорова В.В., д.е.н., професорка, завідувачка кафедри економіки та бізнес-адміністрування ХНУ ім. В.Н. Каразіна, м. Харків

Ареф'єва О.В., д.е.н., професорка, завідувачка кафедри економіки Державного університету «Київський авіаційний інститут», м. Київ

Пилипенко Г.М., д.е.н., професорка, професорка кафедри економічної теорії та міжнародних економічних відносин НТУ «Дніпровська політехніка», м. Дніпро

Губарик О.М., к.е.н., доцентка, завідувачка кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро

**ЗА ДОДЕРЖАННЯ НОРМ АВТОРСЬКОГО ПРАВА, ДОСТОВІРНІСТЬ
НАВЕДЕНИХ ФАКТИЧНИХ ДАНИХ, ПОСИЛАНЬ НА ДЖЕРЕЛА, ЗМІСТ,
ІМЕНА ТА НАЗВИ НЕСЕ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АВТОР МАТЕРІАЛІВ**

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Жмуренко В.Г., Завгородній К.О., Завгородня О.О. (науковий керівник) МІЖНАРОДНІ КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ – ПРІОРИТЕТ НАЦІОНАЛЬНИХ ПРОГРАМ РОЗВИТКУ ТА РЕГІОНАЛЬНОЇ СМАРТ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ.....	7
Заюков І.В., Бабчинська О.І. РОЗВИТОК ТУРИЗМУ НА ВІННИЧЧИНІ У ГЛОБАЛЬНОМУ КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО СВІТУ	10
Льченко В.В., Аніщенко Л.О. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В СИСТЕМІ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	13
Мироненко М.А., Король Р.М., Лисенко Т.І., ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ КОНЦЕПЦІЇ ОЩАДЛИВОГО ВИРОБНИЦТВА НА МЕТАЛУРГІЙНИХ ЗАВОДАХ УКРАЇНИ В УМОВАХ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ	16
Фоменко В.С. Чала В.С. (науковий керівник) СОЦІОКУЛЬТУРНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ТА ЕМПІРИЧНИЙ АНАЛІЗ	21

СЕКЦІЯ 2

СУЧАСНІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ, УСТАНОВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

Богатир М.С. Аберніхіна І.Г., (науковий керівник) УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ СФЕРИ	26
Божанова О.В., Папченко І.О. УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМ КАПІТАЛОМ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	29
Божанова О.В., Пустобаєв О.В. УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ	33
Горленко О.В., Аберніхіна І.Г. (науковий керівник) РЕЗЕРВИ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ: НАПРЯМИ УПРАВЛІННЯ НИМИ	37
Грищенко Н.В. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ.....	40
Завгородня М.В. ОРГАНІЗАЦІЯ МИТНОГО КОНТРОЛЮ ПРАВИЛЬНОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ МИТНОЇ ВАРТОСТІ ТА ПОХОДЖЕННЯ.....	43
Крамаренко А.В., Коротін А.О. ЕКСПОРТНІ СТРАТЕГІЇ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	46
Лісна Д.В., Аберніхіна І.Г. (науковий керівник) УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ СТРАХОВОГО ПОРТФЕЛЯ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ	49
Лоскутова Г.А. БАГАТОВИМІРНІ РИЗИКИ ТА ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....	52
Лучко А.Р., Ковальчук К.Ф. (науковий керівник) УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ.....	55
Моїсєєв М.В., Мушнікова С.А. (науковий керівник) БАЗОВІ ЕЛЕМЕНТИ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	59
Редзюк Є.В. ФОРМИ І МЕТОДИ МОДЕРНІЗАЦІЇ РИНКУ КАПІТАЛУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ І ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	63
Росоха М.І., Внукова Н.М. (науковий керівник) ФІНАНСОВІ РИЗИКИ У ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ.....	70

Семенова Т.В., Ляшенко М.А. АНАЛІТИКО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ СТРАТЕГІЇ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	73
Сорокін К. . СТАРТАП-ЕКОСИСТЕМА ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НОВИХ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ МОДЕЛЕЙ.....	76
Усенко М.П., Бандоріна Л.М., (науковий керівник) АНАЛІЗ ОБМЕЖЕНЬ ХМАРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ В УКРАЇНІ ТА ЄВРОПІ	78
Харковець П.С. ІНСТИТУЦІЙНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В ІНВЕСТИЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ	81
Чигринець В.М., Мушикова С.А. (науковий керівник) СТРУКТУРА УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ТА ВИКОРИСТАННЯМ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	83

СЕКЦІЯ 3

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ СИСТЕМАМИ ТА ЇХ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Аберніхін І.О., Мушикова С.А. (науковий керівник) ФІНАНСОВІ РИЗИКИ ІТ-ГАЛУЗІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	86
Алексєєнко І.А. ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ ТА ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ СФЕРИ ПОСЛУГ.....	89
Антонюк К.І., Шпортко Г.Ю., Вишневецька М.К. ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ: СТРАТЕГІЧНІ ТА ОПЕРАЦІЙНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ	91
Бобиль В.В. МЕХАНІЗМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІР	95
Витвицький О.О., Приходченко О.Ю. (науковий керівник) МОДЕЛЮВАННЯ ВПЛИВУ ГЛОБАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ЧИННИКІВ НА ПРИБУТКОВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА МЕТАЛУРГІЙНОГО КОМПЛЕКСУ	97
Гулик Т.В., Бодня Д.А. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЩОДО СТАНОВЛЕННЯ КОНЦЕПЦІЙ ВАРТІСНОГО УПРАВЛІННЯ КЛІЄНТСЬКИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА.....	99
Дронь М.А. УПРАВЛІНСЬКІ ПІДХОДИ ДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	102
Єрак О., Приходченко О.Ю. (науковий керівник) УПРАВЛІННЯ ТА МОДЕЛЮВАННЯ РИЗИКІВ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ТОВ «ІНТЕРПАЙП УКРАЇНА».....	104
Ільїн О.Д., Топоркова О. А. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ РИЗИКІВ ТА МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТАМИ ЗЕД В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	106
Княжев М.К., Чуріканова О.Ю. (науковий керівник). МОДЕЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ РИЗИКАМИ АТ «ОЩАДБАНК»	109
Коломієць Г.О., Внукова Н.М. (науковий керівник) ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ НАЙКРАЩОГО МИТНОГО РЕЖИМУ З ВИКОРИСТАННЯМ СИСТЕМИ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ.....	111
Педько А.Б., Маряниченко Б.В. ПРОБЛЕМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В КОНТЕСТІ СТИМУЛЮВАННЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ	114
Распопов О.С. ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ АГРОПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ.....	117
Режко Д.С. ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ТА ФІНАНСОВА АВТОНОМІЯ ГРОМАД: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	120
Ступнікер Г.Л., Клепалова В.В. ОСОБЛИВОСТІ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	122
Тараненко А.С., ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ГНУЧКИХ СТРАТЕГІЙ УПРАВЛІННЯ ПРОМИСЛОВИМ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ ВОЄННИХ РИЗИКІВ	127

Ткачова К.Ю., Приходченко О.Ю. (науковий керівник) МОДЕЛЮВАННЯ ТА ОПТИМІЗАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЄКТУ РОЗШИРЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ТОВ «НОРТЕК АВТО»	131
Циплаков А.І., Топоркова О.А ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ	133

СЕКЦІЯ 4

МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І АУДИТУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ

Акімова Т.В., Распопова Ю.О., Данилова Н.В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ТОРГІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ЩОДО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	137
Губарик О.М., Удовиченко А.В. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ Х	140
Ємчук Н.О., Приходько І.П. (науковий керівник) СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗА ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	142
Квітницький Е.Е., Павлова Г.Є. (науковий керівник) ОБЛІК І КОНТРОЛЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ	145
Лебеденко О.В., Внукова Н.М. (науковий керівник) ВИЗНАЧЕННЯ ТОЧКИ БЕЗЗБИТКОВОСТІ У АНАЛІТИЧНІЙ ОЦІНЦІ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЧОЇ ПРОГРАМИ ПІДПРИЄМСТВА	148
Распопова Ю.О Акімова Т.В., Ковач Л.В. ОБҐРУНТУВАННЯ МЕТОДУ ОЦІНКИ ВИБУТТЯ ЗАПАСІВ	152
Распопова Ю.О., Акімова Т.В., Устинов Я.Л. УПРАВЛІННЯ ЗАБОРГОВАНІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ	155
Чаплицький І.А., Акімова Т.В., Распопова Ю.О. ВПЛИВ РІВНЯ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБЛІКУ НА ОРГАНІЗАЦІЮ І МЕТОДИКУ АУДИТУ ТОВАРНИХ ЗАПАСІВ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	157

СЕКЦІЯ 5

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ТА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ І ОРГАНІЗАЦІЙ

Бобринцев П.В., ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ РАДИКАЛЬНОЇ ЗМІНИ МЕХАНІЗМІВ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	160
Гунькіна Д.К., Внукова Н.М. (науковий керівник) ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ У МИТНІЙ СФЕРІ	164
Ільганаєв Д.В., Ковальчук К.Ф. (науковий керівник) ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ І ПРОГНОЗУВАННЯ РИНКУ КРИПТОВАЛЮТ	167
Ковальчук К.Ф., Ковальчук Д.К., Лебедева В.К. ХМАРНІ РІШЕННЯ ДЛЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ОБЛІКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	169
Кривун В.Ю., Пасісюліна А.А, Внукова Н.М. (науковий керівник) ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ З ОПТИМІЗАЦІЇ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ В МИТНІЙ СФЕРІ	172
Литвин Д.В., Приходченко О.Ю. (науковий керівник) ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У МОДЕЛЮВАННІ ТА ПРОГНОЗУВАННІ КРЕДИТНИХ РИЗИКІВ У БАНКУ	175
Супрун І.Р., Топоркова О. А. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ПОДАТКОВОГО АДМІНІСТРУВАННЯ	178

3. Для великих підприємств оптимальним вибором стають SAP S/4HANA Cloud і Oracle Cloud, які забезпечують розвиток інтегрованих фінансових систем.

4. Хмарні бухгалтерські сервіси типу Zoho Books є ефективними для малого бізнесу, хоча поступаються у функціональності корпоративним хмарним платформам.

5. Вибір хмарної технології має базуватися на збалансованій оцінці критеріїв: функціональності, вартості, безпеки, масштабованості, підтримки та сумісності.

Список використаної літератури

1. Mell, P., Grance, T. *The NIST Definition of Cloud Computing*. National Institute of Standards and Technology.
<https://nvlpubs.nist.gov/nistpubs/Legacy/SP/nistspecialpublication800-145.pdf>

2. Oracle Corporation. *Cloud Financials Documentation*.
<https://docs.oracle.com/en/cloud/>

3. Microsoft. *Azure Architecture Center – Financial Services*.
<https://learn.microsoft.com/en-us/azure/architecture/>.

*Кривун В.Ю., Пасісюліна А.А, здобувачі вищої освіти
Внукова Н.М., д. е.н., проф. кафедри міжнародної торгівлі,
митної справи та фінансових технологій (науковий керівник)
Харківський національний економічний університет
імені Семе́на Кузне́ця,*

ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ З ОПТИМІЗАЦІЇ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ В МИТНІЙ СФЕРІ

Сучасні процеси євроінтеграції та цифрової трансформації державного управління вимагають застосування інноваційних інструментів, здатних забезпечити об'єктивне, прозоре та швидке ухвалення управлінських рішень у митній сфері. Одним із таких інструментів є системи підтримки прийняття

рішень (СППР), зокрема DecisionMakingHelper, які реалізують метод багатокритеріального оцінювання альтернатив. Завдяки використанню уніфікованої рейтингової шкали від -5 до +5 система дає змогу кількісно порівнювати різні варіанти політики, мінімізувати вплив суб'єктивних чинників та підвищити якість управлінських рішень, що особливо важливо в умовах адаптації митної політики України до стандартів ЄС [2].

Для визначення найбільш ефективного заходу вдосконалення митного оформлення товарів під час їх увезення на митну територію України розглянуто три альтернативи: автоматизація контролю правильності класифікації товарів, впровадження електронних систем перевірки походження продукції та автоматизація митних формальностей без участі посадових осіб [1]. Оцінювання здійснювалося за трьома критеріями – актуальність для умов євроінтеграції, вплив на швидкість і прозорість процедур та технологічна реалізованість. Кожен критерій мав вагу +5 балів. Результати оцінювання наведено в табл.1, в якій видно, що найвищий підсумковий бал – 13 із 15 можливих (86,7%) – отримала альтернатива «Автоматизація контролю правильності класифікації товарів». Її пріоритет пояснюється тим, що правильне визначення коду товару за УКТ ЗЕД безпосередньо формує обсяг митних та податкових надходжень. Саме класифікація конкретного імпортованого товару визначає ставки мита (0-10%), ПДВ (20%) та акцизного податку (для окремих товарних груп – до 300%) [3].

Таблиця 1

Результати оцінювання заходів удосконалення митного оформлення

Критерій / вага	Автоматизація контролю класифікації	Е-верифікація походження товарів	Автоматизація формальностей без участі посадовців
Актуальність (+5)	+4	+4	+4
Прозорість і швидкість (+5)	+5	+4	+5
Технологічна реалізованість (+5)	+4	+3	+3
Сумарно	13	11	12

Помилки або навмисні маніпуляції з кодами призводять до суттєвих фінансових втрат держави, які можуть сягати мільярдів гривень щороку, оскільки близько 25-30% виявлених порушень у сфері імпорту пов'язані з некоректною класифікацією. Автоматизація процесу істотно зменшує ризики людського фактору, знижує ймовірність корупційних дій на 70-80%, уніфікує підходи до оформлення між різними митницями та скорочує час проходження процедур із 12-36 годин до 5-15 хвилин. Такі показники наведені у звітах Держмитслужби та наукових дослідженнях із цифровізації митних процедур.

Застосування СППР є також ефективним інструментом для визначення пріоритетного напрямку вдосконалення митної політики держави. У дослідженні було проаналізовано три альтернативи: розширення повноважень митних органів у сфері оперативно-розшукової діяльності, гармонізація митного законодавства з законодавством ЄС та удосконалення ІТ-рішень. Оцінювання здійснювалося за критеріями ресурсної доцільності (+4), економічного ефекту (+5) та строковості реалізації (+5). Узагальнені дані наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Результати оцінювання заходів удосконалення митної політики

Критерій / вага	ОРД та розслідування	Гармонізація законодавства з ЄС	Удосконалення ІТ-рішень
Ресурсність (+4)	+4	+4	+4
Економічний ефект (+5)	+4	+5	+5
Строковість (+5)	+4	+5	+3
Сумарно	12	14	12

Найвищу оцінку – 14 із 14 можливих (100%) – отримала гармонізація митного законодавства України з законодавством ЄС. Такий результат зумовлений її системним впливом на фінансово-економічну стабільність: гармонізація забезпечує підвищення прогнозованості зовнішньоекономічної діяльності, зменшує масштаби тінізації торгівлі (оцінки різних аналітичних центрів становлять 20-25 млрд грн щороку), сприяє зростанню бюджетних надходжень на 10-15%, знижує кількість юридичних і процедурних помилок до 5-7% та створює умови для інтеграції України до цифрового митного

середовища ЄС, зокрема системи MASP-C. Система DecisionMakingHelper структурує експертні бали, виконує їх зважування відповідно до ваги критеріїв, агрегує результати та формує підсумковий рейтинг. У представлених результатах відображено ранжування альтернатив, а автоматизованим є аналіз, порівняння та візуалізації результатів.

Таким чином, метод багатокритеріального оцінювання, реалізований у DecisionMakingHelper, дав змогу визначити найоптимальніший захід удосконалення митного оформлення – автоматизацію контролю класифікації товарів, а також встановити, що найпріоритетнішим напрямом державної митної політики є гармонізація законодавства України з нормами ЄС.

Список використаної літератури

1. Борса В. В., Теребейчик Ю. Р. Цифровізація митниці як чинник розвитку міжнародної торгівлі. *Економіка та адміністрування підприємств*. 2023. № 2. С. 56-63. URL: <https://surl.lu/spybfy>
2. Єрешко К., Хома О., Пислиця А. *Digitalization of Customs Procedures: Current State and Prospects. Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 2024. 11(2). С. 103-115. URL: <https://surl.lt/nxucko>
3. Тищенко В. Ф., Остапенко В. М., Карпова В. В. Цифровізація в управлінні ризиками митниці. *Економіка і суспільство*. 2022. № 37. С. 112-118. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/1198/1154>

*Литвин Д.В., здобувач вищої освіти
Приходченко О.Ю., к.е.н., доцент (науковий керівник)
НТУ «Дніпровська політехніка»
oksana.prykhodchenko@gmail.com*

ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У МОДЕЛЮВАННІ ТА ПРОГНОЗУВАННІ КРЕДИТНИХ РИЗИКІВ У БАНКУ

Для зниження ризиків банки застосовують оцінку платоспроможності клієнтів, диверсифікацію, стрес-тестування та систему KRI, яка дозволяє